

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŐKANI
Av. ÖZDEMİR ÖZOK'UN
2009-2010 YARGI YILI
AÇILIŞ KONUŞMASI

7 Eylül 2009
ANKARA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŐKANI
Av. ÖZDEMİR ÖZOK'UN
2009-2010 ADLİ YARGI YILI
AÇILIŞ KONUŞMASI

7 EYLÜL 2009

340.009
099
2009
k. 1

001099

Türkiye Barolar Birliği
Oğuzlar Mahallesi
Barış Manço Caddesi, 1366. Sokak No: 3
06520 Balgat - ANKARA
Tel: (312) 292 59 00 (pbx)
Faks: (312) 286 55 65
web: www.barobirlik.org.tr
e-posta: yayin@barobilik.org.tr

Sayın Cumhurbaşkanım;

Yüksek yargı organlarının saygın üyeleri, seçkin konuklar, değerli meslektaşlarım, basınımızın özverili temsilcileri 2009-2010 yargı yılı açılış törenine onur veren sizleri saygıyla selamlıyorum.

Yeni adli yılın Türk yargı erki mensupları için başarılı, halkımız için adaletli, toplumumuz için huzurlu, güvenli ve verimli geçmesini diliyorum.

Bu dileklerimi tam dokuz yıldır buradan diledirmeme karşın üzülerək ifade etmek isterim ki her gelen yıl gideni aratmaktadır.

Özellikle 2004-2005 yargı yılı açılış konuşmamda yaptığım *"...Türk yargı sistemine yönelik eleştiri boyutlarını aşan ve doğrudan yargı erkinin varlık ve yetkilerini hedef alan saldırılara maruz kalınan..."* tespit ve değerlendirmesi, son aylarda yaşananlar karşısında çok etkisiz ve hafif kalmıştır.

ÖZDEMİR ÖZOK

Hatırlanacağı gibi son birkaç yıldır Anayasa Mahkemesi başta olmak üzere, idari ve adli yargıda süren kimi davalarla ilgili olarak koparılan fırtınalar, Türk yargı tarihine geçecek talih-siz olaylardır. Tüm bunların yanı sıra, yargıç ve savcılarla ilgili olarak çıkarılan yaz kararnamesinin görüşülmesi sırasında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ile Adalet Bakanlığı arasında yaşananlar bu kurumun yapısı, işlevi ve konumu ile ilgili kaygılarımızın ne denli doğru olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Bakanlık Personel Genel Müdürlüğü'nün hazırladığı listeyi Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelerinin incelemesi, değişiklik önermesi ve yargının daha iyi işlemesi için müdahalelerde bulunması, belirli bir kesim tarafından şiddetli eleştirilere ve direnmeye neden olmuştur. Oysa bilindiği gibi Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun varlık nedeni bu işlemleri yapabilmesidir.

Yaşananlar şu acı gerçeği bir kez daha gözler önüne sermiştir. Hiçbir siyasi iktidar siyasetin doğasından kaynaklanan nedenlerle yargıya karşı saygın, ölçülü, mesafeli ve duyarlı olmamıştır. Yargı, hep icraatı engelleyen bir ayak bağı gibi algılanmıştır. Siyasal iktidar ülke yönetiminden ve ülkenin kaderinden sadece kendisini sorumlu kabul etmiş ve kendisi dışındaki güçleri, kurumları

ve yurtseverleri yok saymıştır. Bunun sonucu olarak en sade yurttaştan en sorumlu kamu görevlisine kadar yaygın bir dinleme düzeneği kurularak onlar kontrol edilmeye çalışılmıştır. Bu hukuk ve ahlak dışı dinlemelere dayanarak birçok kişi hakkında iddianameler düzenlenmiş, sayfa sayfa yazılar, öyküler ve romanlar yazılmıştır. Bu durumda yapılacak tek şey; toplumun huzuru, barışı ve güvenliği için büyük sorumluluklar yüklenen yargıç ve savcılarımızın yargı erkini ve “*yargı bağımsızlığı*” ile “*yargıç güvencesi*”ni sahiplenerek cesur ve kararlı duruşlar sergilemeleridir. Cumhuriyetin müeyyidesi olan sayın savcılarımızın ve yargının yılmaz temsilcileri sayın yargıçlarımızın bu sorumluluk bilinciyle hareket edeceklerine olan inancımızda yaşanan bunca olumsuzluklara karşın, hala bir eksilme olmamıştır.

Türkiye Barolar Birliği, kurulduğu 1969 yılından bu yana, her platformda ısrarla “*yargı bağımsızlığı*”, “*yargıç güvencesi*”, “*yargılama diyalektiği*” gibi temel yargı sorunlarında çağdaş, akılcı ve “*hukuk devleti*” ilkelerine uygun çözümler önermiştir. Maalesef bu istek ve öneriler kimi “*dar görüşlü*” politikacı ve hukukçular tarafından “*siyaset yapmak*” olarak algılanmış, bunun sonucu içeriği ve kapsamı hep göz ardı edilmiştir.

ÖZDEMİR ÖZOK

Hadi bir an için diyelim ki, bizler sırf siyasal iktidarı önyargılı eleştirmek için yıllardır ciltler dolusu yazıp çiziyoruz. Peki, aynı şeylerin Avrupa Birliği İstişari Ziyaret raporlarında, Anayasa, Yargıtay ve Danıştay başkanlarının konuşmalarında ısrarla vurgulanmasına, neden duyarsız kalınıyor ve yargının temel sorunlarına kurumsal değil kişisel ve politik yaklaşıyor?

Bu sorunun yanıtı çok açık... Siyasal iktidar sözcülerinin iktidara gelinen yılların ilk günlerinde, tarafsızlık ve bağımsızlığına güvenemediklerini açık bir şekilde ifade ettikleri, yargıyı, “bağımlı” hale dönüştürmeyi tercih etmişlerdir.

Bunun en somut göstergesi, kritik davaların savcı ve yargıçlarının önemli bağımsız kuruluşların üyeliklerine atanması, kimi savcı ve yargıçlara Adalet Bakanlığı’nın olağanüstü gayretlerle sahip çıkması, Adalet Bakanlığı’nın yasal yetkisi olmadığı halde yargıç ve savcı adayları ile yargıçlık sınıfında olanlar hakkında arşiv araştırması yapması, yargı ve hukuk adına görevlerini yapmaya çalışan kimi yargıç ve savcıların fişlenmesi ve haklarında teftiş kurulu aracılığıyla soruşturma başlatılması iddialarıdır.

Hepsinden önemlisi yargıç ve savcı adaylığı sınavlarının Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu

tarafından yapılması gerekirken, evrensel ilkelere ve yasal hükümlere aykırı biçimde kimi usulsüzlükler içeren sınavlarda ısrar edilmesidir.

Silivri’de görülmekte olan ve tüm kamuoyunu ilgilendiren davanın savcılarıyla ilgili benim kişisel olarak asla katılmadığım Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu’nun tasarruf talebine karşın, Adalet Bakanlığı’nın gösterdiği direnç ve yandaş medyanın günlerce Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu aleyhine yazdıkları, geçtiğimiz yıl Yargıtay üyesi seçimleri sırasında Adalet Bakanlığı’nın kendine yakın üyelerin seçimi için yaptığı engellemeler yanı sıra dönemin müsteşarının sırf toplantıları erteletebilmek için tartışmalı rapor aldığı iddiaları, “yandaş yargı” yaratmanın somut göstergeleridir. Bir an için düşünün, “altında Başbakanın zırhlı aracı, arkasında Adalet Bakanlığının koşulsuz desteği ve yanında yandaş medyanın gücünü hissedilen bir savcının” bu konumu karşısında söylenecek tek şey “sakının savcım geliyor” dur.

Bugün usul yasalarında yapılan radikal değişikliklere rağmen savcılık kurumlarınca düzenlenen iddianamelerle açılan kamu davaları, yüzde ellinin üzerinde beraatla sonuçlanmaktadır.

Numaralandırılan iddianamelerle hakkında dava açılanlar için günlerce süren yazılar, televiz-

ÖZDEMİR ÖZOK

yon söyleşileri ve yorumlarla yargısız infaz yapmakta ve Anayasa'nın 138. maddesi, TCK'nın 277. maddesi ve Basın Kanunu'nun 9. maddesi ihlâl edildiği gibi, hukukun evrensel kuralları "*masumiyet karinesi*", "*lekelenmeme hakkı*" ve "*adil yargılanma hakkı*" yok sayılmakta ve bunlarla ilgili ciddi hiçbir soruşturma yapıldığı kamuoyuna yansımamaktadır. Bütün bu hukuksuzlukları ortaya koyanlar ise yargılananlarla özdeş sayılmaktadırlar. Oysa adalet ve yargı tarihi bu tür girişimlerin hiç kimseye ve hiçbir iktidara yarar sağlamadığını gösteren acı örneklerle doludur. Yapılması gereken toplumun tüm bireylerinin, iş ve aş kadar istediği ve her fırsatta dillendirdiği "*hukukun üstünlüğü*" ilkesinin egemen olduğu "*hukuk devleti*"ni bütün kurum ve kurallarıyla yaşama geçirmektir. İnsanımız artık şuna inanmıştır ki, yaşanan bunca olumsuzluklar, adaletsizlikler, eşitsizlikler, dengesizlikler, yönetim zaafı, ancak "*hukukun üstünlüğü*"nün egemen olduğu "*hukuk devleti*" ile aşılabilir. Çünkü insanlığın ulaştığı bilim çağı ve teknoloji, insanlar ve toplumlar arasındaki eşitsizliği, adaletsizliği, haksızlığı en önemlisi yaşam kaynağı olan gelirin dağılımındaki dengesizliği, dolayısıyla emeğe yapılan saldırıları giderememiştir. Bu olumsuzlukların asgari düzeye indirildiği toplumlarda, "*hukuk*" ile onun ide-

al biçimi olan “hukuk devleti” ve “hukukun üstünlüğü” önem kazanmıştır. “Hukuk devleti”nin yaşama geçtiği toplumlar da her şeyi, aklın ürünü toplumun gereksinimi olan “hukuk” belirler, temel ölçüt “özgür birey”dir. “Tebaa” yoktur, “kul” yoktur; sorgulayan, irdeleyen, yargılayan “özgür yurttaş” vardır. Son günlerde hedef tahtası haline gelen Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundaki temel felsefenin de “özgür birey/yurttaş” yaratılması olduğunu burada anımsatmak isterim.

Yeni bir Avrupa için Paris Şartı’nın önsözünde “demokrasinin temelinde insana saygı ve hukukun üstünlüğü yatar. Kimse hukukun üstünde değildir.” denilmek suretiyle “hukukun üstünlüğü”nün ulus üstü evrensel bir kavram olduğuna vurgu yapılmıştır.

Kısaca “hukuk devleti”, toplumun bireyleri yanında, devletin tüm organ ve görevlilerinin de faaliyet, işlem ve eylemlerinin hukuk kurallarına ve anayasal ilkelere uyması, kendisini bu kurallarla bağlı sayması demektir.

Ancak itaat, biat ve cemaat kültüründen gelen kimselerin dillerinden düşürmedikleri, akla dayalı bu evrensel ilke ve kavramları yaşama geçirmeleri işin doğası gereği mümkün değildir.

“Hukuk devleti”nin gerçekleşmesinde en önemli etken ve olmazsa olmaz koşul “yargı bağımsızlığı” ve “yargıç güvencesi”dir.

“Yargı bağımsızlığı” yargı mensuplarına verilmiş bir imtiyaz ya da sınırsız kullanılacak bir olanak değildir. “Yargı bağımsızlığı” bireylerin, doğru, adil ve hakkaniyete uygun “adil yargılanma hakkı”nın güvencesi olarak tanımlanmıştır.

Toplumda adalet duygusunun oluşmasını ve korunmasını sağlayacak “bağımsız yargı” aynı zamanda çağın yönetim biçimi olan “demokrasi”nin de olmazsa olmaz koşuludur.

Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan; kısmen “yargı bağımsızlığı” ve “yargıç güvencesi”ni de kapsayan, “Yargı Reformu Stratejisi”, daha önce olduğu gibi, Bakanlığın kapalı kapıları ardında ve hiçbir kurumun haberi olmadan hazırlanarak öncelikle AB temsilcilerine sunulmadı, bizlere de haber verilerek ortak çalışmayla son şekli verildi. Türkiye Barolar Birliği olarak bu çalışmaya her türlü katkıyı sunduk, önerilerimizin önemli bir bölümü Bakanlık yetkilileri tarafından dikkate alınarak belgeye konulmuştur. Bu işbirliği ve yaklaşımlarından dolayı Adalet Bakanı ve Bakanlık üst düzey yöneticilerine teşekkür ediyoruz.

Adalet Bakanlığı “*Yargı Reformu Stratejisi Eylem Plânı*”nda on ana başlıkta yapılacak değişiklikler detaylarıyla sıralanmıştır. Bunların birçoğunu desteklediğimiz halde bazıları hakkında çekincelerimizi ve karşı önerilerimizi bildirdik. Kuşkusuz bu başlıklar önemli ve yapılması gereken düzenlemelerdir.

Ancak biz bu çalışmalar sırasında da belirttiğimiz ve her fırsatta dillendirdiğimiz görüş ve iddialarımızı bir kez daha yineleyeceğiz. Özellikle Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ile ilgili düzenlemelerde bizim yıllardır dilendirdiğimiz ve AB İstişari Ziyaret raporlarında vurgulanan Adalet Bakanı ve Müsteşarı’nın kuruldan ayrılması, yargıçlık ve savcılık sınavlarının Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından yapılması konularında bu pakette hiçbir düzenleme yoktur. Türkiye Barolar Birliği’nin 2007 tarihli *Anayasa Önerisi*’nde, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu’nun yargılama diyalektiğine uygun hale getirilmesi, yargıçlar ile savcıların ayrı kurullar tarafından yönetilmesi düzenlenmiştir. Ayrı, ayrı kurulacak yüksek kurulların oluşumu da buna göre şekillenmektedir. Türkiye Barolar Birliği önerisinde bu konuda ayrıntılar bulunmaktadır. Bunlar hakkındaki önerilerimizi yinelemeyeceğim.

ÖZDEMİR ÖZOK

Yargıç ve savcılarının kurullarında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin seçeceği üyelerin varlığı "*yargının siyasallaşması*" sonucu doğuracaktır.

1961 Anayasası ile denenen yerel yargıçların seçecekleri üyelerin sayı ve nitelikleri konusunda ise çok dikkatli olunması gerektiği kanısındayız. Bunların az sayıda olması halinde de Türkiye Barolar Birliği temsilcisi ile birlikte kurulların çalışmalarının şeffaflığını sağlayabileceği ve kamu adına denetim konusunda yararlı olabileceği düşüncesindeyiz.

Ayrıca bugün yapılması ön görülen değişikliklerin birçoğunun yasa ile değil, geniş bir işbirliği ile yapılacak Anayasa değişikliğiyle gerçekleştirilmesi gereken hususlar olduğunu da anımsatmak isterim.

Hangi ad altında, hangi değişikliği yaparsanız yapınız, yargı sistemimizde yıllardır yerleşmiş ve oturmuş klasik yapıyı değiştirmediniz; özellikle "*yargılama diyalektiği*"ni oluşturan savsavunma-karar yapısını yeniden düzenlemediniz, yargıyı oluşturan bu unsurları yetki, görev ve sorumluluk bakımından yeni baştan kurgulamadığınız takdirde, asla "*yargı bağımsızlığı*" ve "*yargıç güvencesi*"ni gerçekleştiremezsiniz. Çünkü yargılama diyalektik bir süreçtir ve tarihin bu

özelliği taşıyan ilk sosyal ve kamusal eylemi olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanlık tarihinin en eski diyalektik uygulaması sav-savunma-karar üçlüsüdür. Bu yapılanma ülkemizde tarihsel gelişimi itibariyle iddiayı oluşturan savcılık kurumunu diğer iki unsurdan daha güçlü ve donanımlı hale getirmiştir. Mevcut yapı içerisinde savcılık kurumunu savunma ile kıyaslamak dahi istemiyoruz, bu ilişkideki farklılık yıllardır dillendirilmektedir. Savcının, sadece duruşma salonundaki yerinin bir basamak aşağıya alınmış olması, “*silahların eşitliği*” konusunda ironik bir deneme olarak düşünülmelidir.

Özellikle son yıllardaki önemli davalar nedeniyle savcılık kurumunun yürütmenin de desteğini alarak hüküm kuran yargıçlık kurumundan da etkili ve güçlü bir konuma geldiği gözlenmiştir. Yapısı ve konumu itibariyle yürütmenin temsilcisi Adalet Bakanlığıyla yakın temas içinde olan savcılık kurumu bu konumunu yargılama diyalektiğinde kendi lehine kullanmakta ve yargıçlığın tüm güvenceleri yanında idari ve yönetsel yetkilerini de kurumsal olarak avantaja dönüştürebilmektedir. Yargıçtan beklenen tarafsızlık ve objektiflik nedeniyle, yargıçlar yürütmenin temsilcisi Adalet Bakanlığı da dâhil olmak üzere, tüm ilişkilerinde kendilerini soyutlamış ve bir anlam-

ÖZDEMİR ÖZOK

da dosyalarıyla vicdanları arasında baş başa kalmışlardır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, kararlarında ceza davasında sanık ile savcının eşit olmasının gerektiğini vurgulamıştır. Bizim sistemimizde bırakın sanıkla müdafinin eşit olmasını, savcılık kurumu ile yargıç dahi eşit koşullara sahip değildir.

Yine bu konuda Fransız Yargıtay'ı AİHS'nin 6. maddesinde yer alan yargı bağımsızlığının savcılar açısından söz konusu olamayacağını, zira savcıların yargılama yapmadıklarına karar vermiştir.

Savcılık kurumunun yargıda ve adliyelerdeki sınırsız yetki ve olanakları yeniden düzenlenmediği sürece yargı bağımsızlığını gerçekleştirmeye olanak yoktur. Mevcut çarpık sistemde yargı bağımsız ve tarafsız karar verebiliyorsa bu büyük ölçüde kişisel inisiyatiflerin sonucudur.

Ülkemizde yürürlükte bulunan klasik yapı ve mevcut sistem değişmediği sürece, "yargı bağımsızlığı" ve "yargıç güvencesi" yanında "adil yargılanma" koşullarını gerçekleştirmeye olanak yoktur. Bilindiği gibi, genel kural gereği "sistemden beslenenler sistemi değiştiremezler". Bu nedenle yakın zamanda bu değişikliğin gerçekleşmesi müm-

kün görülmemekte ve yargı üzerindeki tartışmaların bir süre daha sürüp gideceği anlaşılmaktadır.

Avukatlık Kanunu'nun 2. maddesinde "... Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder..." denilmek suretiyle savunma hakkının evrensel gelişimine uygun bir tanım yapılmıştır. "Savunma"nın olmadığı yerde yargılamadan söz edilemez, yargının kurduğu hükmün hukuki ve yasal dayanağı, varlık nedeni savunmadır. Bu denli önemli olan "savunma" ve onun hukuk savaşçıları avukatlar yargılama diyalektiğinde istenen, beklenen ve hak ettiği yerde değildir. Bu durum devam ettiği sürece ülkemizde "hukukun üstünlüğü"nden, "hukuk devleti"nden ve onun olmazsa olmaz koşulu olan "yargı bağımsızlığı"ndan söz etmeye olanak yoktur. Çünkü çağdaş ve donanımlı avukatlar, buldukları ülkelerde, hak ve adalet başta olmak üzere hukukun üstünlüğüne dayalı "hukuk devleti" ve "yargı bağımsızlığı", "yargıç güvencesi" gibi ilke ve kavramların yaşama geçmesi için mücadele verme yanında, buldukları toplumun da her konuda sözcülüğünü ve savunmasını yaparlar.

Bu nitelikleriyle avukatlar buldukları toplumdaki hukuk ve hak ihlalleri yanında, toplum-

ÖZDEMİR ÖZOK

sal sorunların çözümünde de sözcü ve öncü olmak durumundadırlar.

Bu denli önemli görev ve sorumlulukları olan savunma örgütü barolar ve onun özverili üyeleri avukatlar istenen, beklenen ve özlenen konumda değillerdir. Yıllardır verilen mücadelelerle yayasa konulan sınav, birkaç stajyer avukatın siyasal iktidar temsilcilerine yaptıkları kulis sonucu, bir gece ansızın kaldırılmıştır. O gün kulis yapan bugün avukat olan stajyerler yaşadıkları olumsuzluklar karşısında yaptıklarının çok yanlış olduğunu bize itiraf etmektedirler. Bu yüzeysel ve popülist yaklaşım sonucu, bu gün dünyanın hiçbir yerinde örneği olmayan bir şekilde, herhangi bir mesleğe giremeyen hukuk mezunları, hiç olmazsa avukat olurum diye barolara başvurmakta ve hiçbir engelle karşılaşmadan avukatlık ruhsatı alabilmektedir.

ABD’de il barolarının alacakları stajyerlerle ilgili olarak mezun olunan okulları belirleyebildikleri, her hukuk mezununu stajyer olarak almadıkları, ayrıca çok sıkı sınav ve staj yöntemleri uyguladıkları, Avrupa’da da baroların yine çok sıkı sınav ve staj uygulamaları yaptığı, Japonya’da en zor elde edilen mesleklerin başında avukatlığın geldiği binlerce başvurudan ancak çok az kimse- nin avukat olabildiği gerçeği karşısında Türkiye

2009-2010 ADLİ YARGI YILI AÇILIŞ KONUŞMASI

Barolar Birliği olarak her ay 550-600 avukat ruhsatı düzenlemekteyiz. Bu olumsuzluğun süratle giderilmesi ve avukatlık mesleğini hak ettiği, özlenen ve beklenen konuma kavuşturulması gerekmektedir. Çünkü yukarıda da değindiğim gibi barolar ve onun üyeleri avukatlar bir yandan hukuk ve hak ihlâllerine karşı mücadele verirken öte yandan toplumun önemli sorunları karşısında da gerekli duyarlılıklarını göstererek öncü görevini sürdürmektedirler.

Avukatların bu özelliği evrensel nitelik taşımaktadır.

Dünya siyasi tarihinin incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, başta Fransız ihtilali ve Amerikan bağımsızlığı sırasında dünyanın ilk yazılı anayasası olan Amerika Anayasası'nın yapımı olmak üzere, devrim niteliğindeki tüm eylemlerde, dünya tarihini değiştiren ve dönüştüren tüm siyasi olaylarda gerek eylem, gerekse düşünce lideri olarak avukatlar hep öncü olmuşlardır.

Amerikalı avukat Luis Land'ın "*Avukat*" isimli şiiri bu özellikleri çok güzel ifade etmektedir.

"Ben avukatım.

Kaba gücün yerine merhameti, adaleti,

hakkaniyeti koydum.

ÖZDEMİR ÖZOK

*İnsanoğluna, diğerlerinin hakkına, mülkiyetine,
hürriyetine saygıyı;
Vicdan, ifade ve toplanma özgürlüğünü ben
öğrettim.*

*Haklı davaların sözcüsü;
Yoksulun, mazlumun, dul ve yetimin
savunucusuyum.*

*Çarşıda pazarda onuru sürdürürüm.
Halkın sevmeyeceği, popüler olmayan davaların
şampiyonu benim.*

*Zulmün, baskının, bürokrasinin düşmanıyım.
On emre giden yolu ben hazırladım,
Yunanistan'da kölelerin, Roma'da esirlerin
özgürlüğü için ben savaştım.*

*Stamp Act'le ben mücadele ettim.
İnsan hakları ve özgürlükleri bildirgesini
ben yazdım.*

*Köleleri ben savundum,
Kölelik karşıtım.
Kölelik Kurtuluş bildirgesini yayımlayan bendim.
Her ülkede, her iklimde haini cezalandırır,
masumu korur, düşeni kaldırır,*

*Adaletsizliğe ve vahşete karşı çıkarım.
Tüm savaşlarda özgürlük için savaşan bendim.
Halkın yaygarasına ve çoğunluğun despotluğuna
karşı duran benim.*

Adaletin gerçekleşmesini engelleyen önyargı

2009-2010 ADLİ YARGI YILI AÇILIŞ KONUŞMASI

olmasın diye zenginleri savunur;
Yoksulun tüm hak ve imtiyazları teslim edilsin
diye davasında ısrar ederim.
Irk, renk, sınıf, cinsiyet ya da din ayrımı
yapmaksızın insanlığın eşitliği için çalışırım.
Hilebazlıktan, dalavereden ve sahtekarlıktan
nefret ederim.
Adaletten ödün vermekten ya da menfaati zıt iki
müvekkile hizmet etmekten yasaklıyım.
Geçmişin muhafazakarı, bugünün liberali,
geleceğin radikalıyım.
Adalet ve hakkaniyeti gerçekleştirmek için
uzlaşmaya inanırım.
Aynı nedenle şekilciliğin ve kırtasiyeciliğin
Gordion düğümünü kesip atarım.
Tüm buhranlarda insanlığın lideriyim.
Dünyanın günah keçisiyim.
İnsanlığın haklarını avucumun içinde tutarımda,
kendi haklarımı sağlamayı bir türlü beceremem.
Ben öncüyüm.
Geçmişten vazgeçecek, bugünü ve var olanı
yıkma isteyen en son kişiyim.
Ben adil hükümdar, dürüst yargılayıcıyım.
Mahkum etmeden önce dinler, herkes için
en iyiyi araştırırım.
Ben Avukatım.

Sayın Cumhurbaşkanım;

Son günlerde kamuoyunun gündemini bu güne kadar çok ağır bedeller ödenen, kimilerine göre "*Güneydoğu sorunu*", kimilerine göre "*terör sorunu*", kimilerine göre "*Kürt sorunu*" olarak tanımlanan sorun oluşturmuştur.

Siyasal iktidar temsilcilerinin bu kronik sorunu, başlangıçta "*Kürt açılımı*", arkasından "*Demokrasi açılımı*" adı altında ülke gündemine alma konusundaki zamanlama tercihlerinin gerçek nedenini, bazı iddialara karşın, bilemiyoruz.

Ancak, hangi nedenle olursa olsun, bu denli önemli sorunun gündeme alınmasını önemsiyor; soğukkanlı, önyargısız ve gerçekçi yaklaşımlarla çözüm aranmasını diliyoruz.

Tek endişemiz önceki açılım ve girişimler gibi bu açılımın da sonuçsuz kalmasıdır. Şu ana kadar yaşananlar karşısında zamanlaması ve alt yapısı yeterince oluşturulmadan ortaya atılan "*Kürt açılımı*"nın da diğer açılımlar gibi gerçekçi ve yapıcı bir çözüme ulaştırılmazsa, olumsuz sonuçlarını düşünmek dahi istemiyorum.

Bu noktada sayın Cumhurbaşkanımızın dilendirdiği "*Herkesin başını kumdan çıkarması*" önerisine yürekten katılıyorum. Ülkemizin temel so-

runlarının başında gelen ve belki de tek ciddi sorunu olan bu sorun, çok dikkatli ve soğukkanlı yaklaşılması gereken, özensizlik ve duyarsızlığa asla tahammülü olmayan bir konudur. Çağımızda modernleşmenin güçlendirdiği milliyetçilik hareketlerini inceleyen bilim adamı-gazeteci M. İgnatiyef, *Avrupa'da Yeni Milliyetçilik* adlı kitabında, milliyetçiliğin daha yıkıcı hal almasını engellemenin yolunu akılcı biçimde göstermektedir. Kısaca, bütün etnik grupların devlete güven duymasını sağlamak için bütün etnik gruplara eşit davranan bir devletin, kısaca bir *"hukuk devleti"* nin varlığı şarttır. Ayrıca, sorunları zor kullanarak değil, tartışarak halletme kültürünün varlığı da ön koşuldur.

Bu nedenle, tartışmanın tüm yanlarının en sade yurttaşımızdan en sorumlu kamu görevlisine kadar *"başını kumdan çıkararak"* konunun, sosyolojik, tarihsel ve toplumsal boyutları yanında, Türkiye Cumhuriyeti'nin varlık nedenlerini de göz önünde tutarak, gerçekçi ve kalıcı çözüm önerileri getirmesi gerektiğine inanmaktayım. Oysa demokrasinin güvencesi olan muhalefet partileri ile siyasal iktidar temsilcilerinin, herkese güven sağlayabilecek *"demokrasi"*, *"insan hakları"* ve *"hukuk devleti"* ilkeleriyle asla bağdaşmayan *"dağa çıkmak"*, *"idam sehpalılarının yeniden kur-*

ÖZDEMİR ÖZOK

mak" ve "*vatana ihanet*" gibi sığ suçlamaları, terör örgütünün hain saldırılarını sürdürmesi bu sorunların çözümünün daha çok uzaklarda olduğu acı gerçeğini ortaya çıkarmaktadır. Çünkü sorunun çözümü için, terör örgütünün silahlarını bırakması yanında, "*insan haklarına dayalı*", "*hukukun üstünlüğü*"ne bağlı, temel hak ve özgürlükleri sınırlamayan, düşünce ve örgütlenmeden yana, çok kültürlü, çoğulcu, katılımcı, devletin bir hizmet kurumu olarak algılandığı, çağdaş bir vatandaşlık anlayışının benimsendiği, toplumun tüm kesimlerinin üzerinde anlaşma sağladığı sivil bir anayasaya şiddetle ihtiyaç vardır. Kuşkusuz bu anayasanın adresi milli iradenin ve demokrasinin temsil edildiği Türkiye Büyük Millet Meclisi' dir.

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyor; yeni adli yılın hepimiz için, başarılı geçmesini diliyorum; saygılar sunuyorum.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ KÜTÜPHANESİ

0 0 1 0 9 9